PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R.
I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 29 (128) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, środa 6 czerwca 1928 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

Z.S.R.R. I MOCARSTWA. Prawda 2.VI w art. wst., omawiając oświadczenia Joynson Hicks'a, pisze, że przygotowuje on coś w rodzaju powtórzenia afery Arcos'u. Postępowanie Hicks'a przypomina metody z okresu listu Zinowjewa, jest ono prowokacją. Program Hicks'a, Birkenhead'a i Churchill'a to całkowita likwidacja handlu anglo-sowieckiego i pchnięcie na tę drogę likwidacji stosunków i innych państw burżuazyjnych. Reakcjoniści ang. nie widzą konsekwencyj tej polityki dla życia ekonomicznego Anglji. Dziennik wskazuje, że proletarjat brytyjski powinien wiedzieć, dokąd prowadzi ich rząd reakcyjny i powinien zrozumieć, że sytuacja staje się b. poważna. W tych warunkach jakiekolwiek zaufanie proletarjatu angielskiego do przywódcy partji pracy byłoby pozbawione realnych podstaw. Stworzyli oni wspólny front z Joynson-Hicks'em. Akcja ich przeciwko komunistom dała możność konserwatystom przedsięwziąć nowy manewr przeciw Z. S. R. R.

Prawda 1.VI. zamieszcza wywiad kor. Tass'a z prezesem „Amtorg'u" Braunem, który oświadczył, że w ostatnich czasach w amerykańskich kołach dał się zauważyć poważny wzrost w kierunku rozwoju bezpośrednich stosunków handlowych z Z.S.R.R. Dużą trudnością na drodze rozwoju jest brak uświadomienia kół amerykańskich co do ekonomicznej sytuacji Z.S.R.R. Drugą przeszkodą jest europejska propaganda przeciwko Z.S.R.R.

WIZYTA RUMUŃSKA. Izwiestja 3.VI. Kor. z W-wy podaje wiadomość o wizycie generałów rumuńskich i zaznacza, że w kołach politycznych krążą w związku z nią różne wersje. Zwraca się uwagę przedewszystkiem na to, że wizyta ta jest w związku z wizytą gen. Sosnkowskiego w Rumunji. Mowa jest również o tem, że jednym z głównych tematów rozmów będzie istniejąca konwencja polsko-rumuńska. Według niektórych wiadomości będzie chodziło o pogłębienie i rozszerzenie konwencji i o odpowiednią jej zmianę w celu dostosowania jej do nowych międzynarodowych okoliczności. Koła polityczne przypuszczają, że omawiana wizyta jest dalszym ciągiem rozmów Zaleskiego z Mussolinim o całości problematów Europy Wschodniej. Wizycie rumuńskiej naogół przypisywane jest poważne znaczenie polityczne. Przeciwko komu jest ona skierowana, — kwestja ta — kończy autor — nie budzi żadnych wątpliwości w kołach politycznych.

PROCES HROMADY. Prawda 2.VI (w korespondencji Wolskiego o procesie „Hromady") nawiązuje do art. „Kurjera Wileńskiego" i pisze, że piłsudczycy zlękli się tego wrażenia, jakie proces wywarł na masy białoruskie i obecnie „obłudnie" zabiegają o uwolnienie osądzonych.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

REORGANIZACJA C. K. PARTJI. Mołot 18.V. podaje, że C. K. partji uznał konieczność połączenia wydziału prasy C. K. z wydziałem agitacyjnym. Obydwa te wydziały tworzyć będą obecnie jeden wydział prasy i propagandy C. K. sowieckiej partji komunistycznej pod kierunkiem M. Krynickiego, byłego sekretarza białoruskiej partji komunistycznej.

ODEZWA C. K. PARTJI. Izwiestja 3.VI ogłasza odezwę C. K. partji do wszystkich jej członków

i wszystkich robotników sowieckich. Odezwa stwierdza, iż klasa robotnicza w ZSRR, działając w ścisłym sojuszu z klasą włościańską, rozpoczęła budownictwo socjalizmu, osiągnęła wspaniałe wyniki w dziedzinie życia gospodarczego, dąży do organizacji całokształtu życia sowieckiego na nowych podstawach socjalistycznych. Dążenia te napotykają na przeszkody, stawiane przez kapitalizm międzynarodowy, przez niektórych fachowców i „kułaków". Prócz tych wrogów klasy robotniczej na szkodę ustroju sowieckiego działają jeszcze inni wrogowie: biurokratyzm i wszystkie wady urzędów sowieckich. Wady te zwyciężone być mogą jedynie przez jak najszersze wciągnięcie klasy robotniczej do udziału w rządzeniu państwem oraz przez oczyszczenie administracji państwowej od wrogich i przestępczych czynników. Nakłada to na partję komunistyczną obowiązek dopuszczenia szerokiej „samokrytyki" w życiu partyjnem, zaniechania systemu pobłażania przestępcom, należącym do partji, rozwinięcia akcji propagandowej wśród robotników, zwalczania wypadków wypaczania systemu demokratycznego w związkach zawodowych, zwalczania biurokratyzmu administracji sowieckiej i dążenia do uzdrowienia tej administracji pod każdym względem. Do współdziałania z władzą sowiecką i partją w tym kierunku C. K. partji wzywa całą sowiecką klasę robotniczą.

SAMOKRYTYKA W ŻYCIU PARTYJNEM. Komsomolskaja Prawda 26.V omawia hasło „samokrytyki" w życiu partyjnem wysunięte przez sekretarza generalnego partji Stalina. Pismo zaznacza, iż wbrew obszernym debatom na temat „samokrytyki", nie poczyniono w tej dziedzinie nic konkretnego. Krytykować należy nie te lub inne objawy z życia partji i państwa sowieckiego, lecz konkretne wypadki i osoby. Komuniści, którzy wejdą na tę drogę krytyki, nie powinni się niczego obawiać: ani władze centralne partji, ani związek młodzieży komunistycznej, ani prasa sowiecka nie dopuszczą, aby z powodu tego udziału w kampanji „samokrytyki" stała się im krzywda.

NOWE WŁADZE ZWIĄZKU MŁODZIEŻY KOMUNISTYCZNEJ. Krasnaja Gazeta 19.V donosi o ukonstytuowaniu się nowego składu władz związku młodzieży komunistycznej w ZSRR. W skład biura C. K. partji weszło 16 osób. Delegacja sowieckiego związku młodzieży komunistycznej do międzynarodówki młodzieży komunistycznej składać się będzie z 11 osób pod przewodnictwem Chitarowa. Stanowisko sekretarza C. K. związku objął A. Milczakow.

ZESŁANIE MAKSIMOWICZA. Poslednija *Nowosti 25.V* donosi, że przywódca opozycji ukrainofilskiej w ukraińskiej partji komunistycznej Maksimowicz został zesłany na podstawie decyzji C. K. wymienionej partji do gubernji Astrachańskiej.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

SYTUACJA FACHOWCÓW W PRZEMYŚLE SOWIECKIM. Trud 20.V omawia sytuację fachowców w przemyśle sowieckim. Nawiązując do procesu szachtyńskiego pismo oświadcza, że inżynierowie sowieccy powinni wyciągnąć z tej sprawy szczere wnioski: 1) należy skonstatować istnienie przesądów kastowych wśród fachowców i inżynierów sowieckich i rozpocząć walkę z temi przesądami; inżynierowie powinni odczuwać, iż stanowią część klasy robotniczej; 2) inżynierowie powinni zaniechać biurokratycznego stosunku do polityki gospodarczej władzy sowieckiej, powinni ustosunkować się przyjaźnie do młodych inżynierów, którzy ukończyli sowieckie uczelnie techniczne; 3) inżynierowie nie powinni unikać ciągłej a zdrowej krytyki omyłek i braków w pracy kierowniczych władz przemysłu sowieckiego; 4) inżynierowie powinni bezwzględnie zaniechać nieprzychylnego i nierównego traktowania robotników przemysłowych.

7-GODZINNY DZIEŃ PRACY W SOWIECKIM PRZEMYŚLE BŁAWATNYM. Trud 22.V ogłasza uchwałę C. K. partji komunistycznej w sprawie wyników próbnego wprowadzenia 7-godzinnego dnia pracy w sowieckim przemyśle bławatnym. Zdaniem C. K. partji, wprowadzenie tego dnia pracy dało możność zatrudnienia 13 tysięcy nowych robotników, w tej liczbie kilku tysięcy nieletnich. Jest to objaw dodatni. Również dodatnim objawem jest powiększenie wydajności pracy robotników. Natomiast organizacja pracy w zakładach przemysłowych przy 7-godzinnym dniu pracy wykazała szereg braków i wad. C. K. partji dopatruje się w tych brakach winy administracji przemysłu i zwraca jej uwagę na tą stroną zagadnienia.

KONTR - REWOLUCJA GOSPODARCZA W DAGESTANIE. Leningradskaja Prawda 18.V donosi, że w państwowych winnicach w Dagestanie stwierdzono wypadek kontr-rewolucji gospodarczej. Pięciu urzędników popełniło nadużyć na sumę przeszło 2 miljony rubli. Nadużycia te spowodowały likwidację winnic. Kierownik tego przedsiębiorstwa Isiejew, który brał udział w nadużyciach, ukrywał wśród urzędników winnic osoby o przeszłości kontrrewolucyjnej.

SPRAWY ADMINISTRACYJNE.

ROZSZERZENIE TERYTORJUM LENINGRADZKIEGO OBWODU. Krasnaja Gazeta 25.V donosi, iż komitet gubernjalny sowieckiej partji komunistycznej w Wołogdzie powziął uchwałę o przyłączeniu gubernji Wołogodskiej, Archangielskiej i Sewero-Dwińskiej do obwodu Lenigradzkiego.

OBWÓD DOLNEJ WOŁGI. Trud 22.V podaje, że prezydjum C. K. W. sowietów ZSRR uchwaliło utworzenie obwodu dolnej Wołgi, którego stolicą będzie miasto Saratów. Terytorjum obwodu składać się będzie z obecnych terytorjów gubernji Astrachańskiej, Saratowskiej i Stalingradzkiej, części terytorjum powiatu Pugaczowskiego oraz całego terytorjum autonomicznego obwodu Kałmyckiego. Na całem terytorjum nowego obwodu dolnej Wołgi podział administracyjny na gubernje i powiaty zastąpiony będzie przez podział na rejony i okręgi.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

ROZWIĄZANIE KOMITETÓW GÓRNICZYCH Izwiestja 3.VI donosi z Charkowa, że narada organizacyjna wszechukraińskiego związku górników rozwiązała wszystkie komitety robotnicze związku w kopaliach zagłębia Donieckiego i Kryworożskiego. Rozwiązanie to nastąpiło w wyniku nadużyć i braków stwierdzonych w związku ze sprawą szachtyńską. C. K. wszechsowieckiego związku górników rozwiązał komitet rejonowy związku i rejonową komisję rewizyjną związku w Tambowie. Rozwiązanie to nastąpiło wskutek stwierdzenia licznych nadużyć popełnionych przez prezesa komitetu Tińkowa i jego współpracowników. Winnych tych nadużyć aresztowano i pociągnięto do odpowiedzialności sądowej.

MANEWRY LOTNICZE W LENINGRADZIE. Izwiestja 3.VI donosi, że w Leningradzie odbyły się wielkie manewry lotnicze i przeciwgazowe, których celem było sprawdzenie stopnia przygotowania oddziałów wojskowych i ludności cywilnej Leningradu do obrony przed powietrznym napadem gazowym samolotów nieprzyjacielskich. Dowódca leningradzkiego okręgu wojskowego Tuchaczewski wziął osobiście udział w manewrach.

RESTYTUCJA PRAWA WYBORCZEGO W RSFSR. Krasnaja Gazeta 24.V podaje, że C. K. W. sowietów RSFSR zatwierdziło przepisy w sprawie restytucji prawa wyborczego osób, które pozbawione były tego prawa przez konstytucję sowiecką. Przepisy te przewidują restytucje czynnego i biernego prawa wyborczego byłych właścicieli ziemskich, kapitalistów, duchownych i t. p., którzy po 5 latach produkcyjnej pracy będą mogli udowodnić bezwzględną lojalność w stosunku do władzy sowieckiej.

KARY ZA SPRZEDAŻ ZIEMI W USRR. Sierp. 20.V. donosi, że C. K. W. sowietów USRR. wprowadził zmiany do kodeksu karnego Ukrainy sowieckiej. Zmiana ta przewiduje podwyższenie wymiaru kary za udział w tranzakcjach kupna i sprzedaży ziemi. Uział ten karany będzie obecnie 3-letniem więzieniem lub grzywną w wysokości 500 rubli.

BEZDOMNE DZIECI W MOSKWIE. Wieczerniaja Moskwa 28.V. podaje, że milicja moskiewska zwróciła uwagę na zjawienie się w Moskwie wielkiej liczby bezdomnych dzieci. Urządzono na nie obławę, podczas której zatrzymano 216 bezdomnych dzieci. Stwierdzono, że dzieci te w wieku od 15 do 17 lat przybyły do Moskwy z miast prowincjonalnych. Wobec tego zarządzono odstawienie ich z powrotem do tych miast i utworzono specjalną komisję, która zwalczać ma bezdomność nieletnich w Moskwie.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Izwiestja 1.VI. Nieodpowiedzialne mowy w sejmowej komisji spraw zagranicznych. (Kor. z W-wy). — Wzmocnienie więzów kulturalnych między Niemcami i Z. S. S. R. (Wywiad z Kamieniewą, przewodniczącą towarzystwa kulturalnej łączności z zagranicą).

Prawda 1.VI. Niemiecka prasa burżuazyjna i proces inżynierów Donbasu. (Art. wst.).

Komsomolskaja Prawda, 30.V. O zagadnieniu „samokrytyki“ w życiu partji komunistycznej. — 22.V. O stosunkach w instytucie im. Miendielejewa. — 23.V. O procesie pisarza sowieckiego Altszulera i zagadnieniach etycznych w życiu partji. — 26.V. O konieczności otoczenia robotników sezonowych w rolnictwie sowieckiem opieką ze strony członków związku młodzieży komunistycznej.

Krasnaja Gazeta, 24.V. 200 lat katorgi (O wyroku sądu wileńskiego w sprawie gromady białoruskiej).

Trud, 19.V. O udziale związku młodzieży komunistycznej w budownictwie socjalistycznem w ZSRR. — 23.V. O wynikach kampanji bilansowej w gospodarce sowieckiej. O czynnościach biura wykonawczego międzynarodówki związków zawodowych. — O niestosowaniu się właścicieli koncesyj „Lena Goldfielda“ do wymagań sowieckiego ustawodawstwa robotniczego. — O projektowanej reorganizacji milicji sowieckiej.

Orka 16.V. Posłom komunistycznym grozi niebezpieczeństwo. — Po dwuch latach dyktatury Piłsudskiego. — Hromada przed wyrokiem sądu faszystowskiego. — Jak zorganizować gospodarstwo kolektywne. (Art. Krutoszyńskiego). Zmiany w podatku rolnym na 1928/29 rok. — 19.V. Art. wstępny. Atak na komunistyczną partję Polski. — O pracy komsomołu na wsi.

Sierp 20.V. Sprawa szachtyńska. — Jak za carskich czasów. (Art. o więzieniach polskich). Pomoc biedocie wiejskiej podczas siewów wiosennych. — Paląca sprawa. (Art. Tokarżewskiego o gospodarce kolektywnej).

Zaria Wostoka 19.V. Oderwanie się od mas — droga do przeistoczenia się. (Kwestja stosunków w partji komunistycznej po jej XV zjeździe). — 25.V. Art. wstępny o wynikach sesji plenum zakaukaskiego komitetu sowieckiej partji komunistycznej.

Poslednija Nowosti, 30.V. Pozycja p. Mielgunowa (W kwestji stosunku emigracji rosyjskiej do zamachu Jerzego Woyciechowskiego w Warszawie). O prawie wyborczem w ZSRR. 1.VI. Zasadnicza kwestja (W sprawie polityki włościańskiej rządu ZSRR).

Nowoje Wremia, 31.V. O sytuacji politycznej w ZSRR. Odezwa Rosyjskiego Komitetu Narodowego w Paryżu do kapitalistów amerykańskich. — Wywiad z p. Fiodorowem w sprawie sytuacji akademików rosyjskich na emigracji. — 1.VI. O włościaństwie rosyjskiem. — O procesie szachtyńskim (Art. Gordowskiego). — 2.VI. O sytuacji cerkwi prawosławnej w Japonji.

Wozroždenje. 31.V. O sytuacji b. rosyjskich osób prawnych w Anglji. I.VI. O procesie szachtyńskim. — O pamiętnikach bar. Taube. (Art. bar. Nolde). — 2.VI. Samobójstwo Isłamowej. (O stosunkach w społeczeństwie sowieckiem). — Na drodze ku zjednoczeniu słowiańskiemu (Koresp. z Białogrodu).

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.